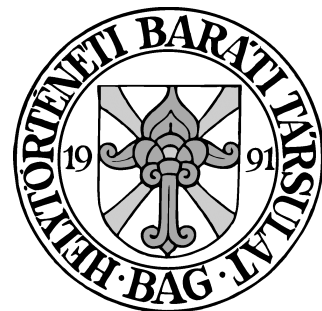

„A szülőfaluért lehet sokat tenni, de eleget soha”

Egres

XVII. ÉVF. 2. SZÁM • A HELYTÖRTÉNETI BARÁTI TÁRSULAT TÁJÉKOZTATÓJA • 2008. ÁPRILIS

Március 15.

Helytörténeti Baráti Társulat tagjai a hagyományoknak megfelelően, gyülekeztek március 15.-én, a szabadságharc emlékére tisztelgő nemzeti ünnepünk reggelén, Bag hatszáz éves fennállásának 600. évfordulójára emelt emlékmű, a Turul-szobor köré.

Évente mind a három nemzeti ünnepünk reggelén (08.00 órakor) megemlékezünk Őseink jótétemnyeiről, településünk-, hazánk épülése érdekében tett cselekedeteiről.

A koszorúzási ünnepség a Himnusz közös éneklésével kezdődött. Az ünnepi beszédet *Katona Károly* képviselő úr tartotta. Mondandóját – mint márciannyszor – a magyar nép elidegeníthetetlen szabadságszeretetével, Őseink ebben való azonosulásával, érte való tetteivel tárta hallgatói elé.

Településünk lakói minden kapcsolatos eseményben – földrajzi helyzeténél is fogva – hovatartozásának megfelelően részesei voltak

a szabadságharcnak. Az ő áldozatos erőfeszítései tették lehetővé, hogy ünnepelhettünk és nekünk sem kisebb a feladatunk: munkálkodni azért, hogy gyermekeink is ünnepelhesenek.

A soha el nem múló és mindig, a jóra való törekvésre biztató megemlékezést követően *Kovács Istvánné* és *Balázs Mihály* koszorút helyezett az emlékmű talapzatára.

Az ünnepség a Magyar Hiszekegy, jelenlévők által

énekelt hangjaival zárult.

BaGi

Galgaparti mesék

Tevékenységi tervünk kiadása után értesülhettek az érdeklődők a HBT új, hagyományteremtő rendezvénye, a Galgaparti mesék szervezéséről. E rendezvény indítéka, közhasznú céljaink megvalósításának, a közművelődésnek – ezen belül a szépirodalomnak (meseirodalomnak) művelése, közkinccsé tétele.

Fiatal résztvevők

A meghívók, programismertető - az Egres, internetes honlapunk (www.hbtbag.ini.hu, partner honlapok), a GKRTE Gödöllő környéke eseménynaptára (2008), szórólapok - és személyes megkeresések széles körű érdeklődést, közreműködést eredményeztek. A rendezvény sikere sem maradt el a várakozásoktól.

A zsűri tagjai

A Helytörténeti Baráti Társulat elnökének megnyitója, a résztvevők köszöntése után Polgár Jutka (társulatunk

tagjának, Balázs Gusztávnénak) napokban megjelent második önálló mesekönyve: „A Galgaparti varroda” bemutatójára került sor. A mesékre, a szerzőre, könyvben olvasható történésekre Paltán Bernadett tanár (műsorvezető), hozzáértő előadása hívta fel a figyelmet.

A mesemondó, mesefelolvasó versenyzők készültek az előadásra, a háromtagú bíráló bizottság /Gigorné Porlaki Judit, Katonáné Kovács Erika, Takács Péterné elnök/ elfoglalta helyét és a közönséggel együtt várta a sokat ígérő versenyzők előadását.

Először a turaiak (15 fős) árnyékjátéka mutatkozott be, majd következtek az egyéni előadók. Közben a meseíró személyesen is bemutatkozott, és köszöntötte a versenyzőket és a vendégeket.

A közönség (több mint száz fő!) figyelmesen hallgatta a szebbnél-szebb meséket, amelyek sorát a pihenésre, felfrissülésre, felkészülésre lehetőséget adó szünetek szakítottak meg.

Polgár Jutka dedikál

A vendéglátók a szünetekben üdítővel, süteményekkel szolgáltak a megjelenteknek. Ugyancsak ekkor nyílt alkalom A Jóságos Erdei Varázsló (Polgár Jutka első önálló mesekönyve) illetve A Galgaparti varroda című (második) mesekönyv megvásárlására, amelyek dedikálására a szerző hálásan vállalkozott.

Az utolsó mese elhangzása után a zsűri elvonult és értékelte a 25 versenyző

produkcióját. A mérlegelés fő szempontjai a következők voltak: Érthető, tiszta szövegmondás, hangsúlyozás, kapcsolattartás a közönséggel, testbeszéd.

Az értékelést eredményhirdetés követte. A nyertesek és helyezésük a következők:

Helyezések	Név
<i>Alsós kategória</i>	
I.	Martonosi Márk Tura
II.	Varga Péter Kartal
	Kovács Ramóna Bag
III.	Bartók Vivien Bag
	Bobál Martin Bag
<i>Felső kategória</i>	
I.	Hartó Rebeka Kartal
II.	Kovács Mónika Kartal
III.	Tolvaj Daniella Kartal
<i>Felolvasásért különdíj</i>	
	Kaszás Diána Verseg
<i>Felnőtt kategória</i>	
I.	Bacsoniné Felszeghy Katalin Bag
<i>Küldöndíj</i>	
	Árnyjáték Tura

A nyertesek oklevelet, Hej, építik a pirosbaji templomot... (HBT Bagi sorok kiadvány), könyveket, bagi (hímzett) zsebkendőt kaptak. A verseny minden résztvevőjét emléklappal, csokoládéval, a HBT jelvényével jutalmazták a rendezők.

Díjátadás

HBT ezúton is megköszöni a Galgaparti mesék versenyzőinek, felkészítőinek, kísérőinek, közönségének és a lebonyolításban segítő Barátainknak szíves közreműködését. A biztató kezdet igazolja a kezdeményezés életrevalóságát. Reményt nyújt hagyományossá válására. Jövőre újra megrendezzük!

Eseménynaptár

Március 5-én fogadtuk a Porszem Műhely (Hévízgyörk) delegációját.

A két egyesület vezetői tájékoztatták egymást tevékenységükről és a kölcsönös támogatás szándékát fejezték ki, különösen a környezetvédelem területén.

Részt vettünk az Érdi János Honismereti Egyesület közgyűlésén.

Mándli Gyula elnök, Halminé Bartó Anna tükár éves beszámolóját, Balázs Gusztáv - felügyelő bizottsági elnöki - jelentése után elfogadta.

A GKRTE, március 20-án Valkón tartotta soros szakmai programját, ahol a valkói településfejlesztésről, erdőszetről, a természetvédelemről és a környék turisztikai termékeiről, -ajánlásairól volt szó. A Rola Kft-t Rózsavölgyi Sándor ü. v. igazgató mutatta be.

Időközben Társulatunk támogatta, közreműködött Polgár Jutka új mesekönyvének nyomdai előkészítésében.

A Magyar Népfőiskolai Társaság április 4-én, a Budai várban (Szentháromság tér 6.) az érdekvégyesítés jövőképeről tárgyalt, másnap pedig a közgyűlés részesei voltunk, a tisztújítás megerősítette országos, területi vezetőinket.

Ugyancsak rész vettünk 17-én, turisztikai egyesületünk közgyűlésén, Domonyvölgyben.

A közgyűlés napirendjén a szakmai programok után, alapszabály változtatásra, új tisztségviselők megválasztására, díjak átadására került sor.

A Háromszög-sziget

- Az úgy volt - mondta Hápi - hogy a múltkor sétálni akartam, mert olyan szépen sütött a Nap.

- És nem sétáltál?

- Nem, mert Cirmi pont akkor sütött palacsintát, és úgy gondoltam, nem illik magára hagynom, ugyanis én szoktam megtölteni a palacsintákat. Legjobban a túrósat és a lekvárosat szeretem, Cirmi pedig a diósat. Kisbodri, Szöcske és Süni nem válogat, nekik az a fontos, hogy sok legyen.

- Finom volt a palacsinta?

Leírtam a naplómba a többi eseménnyel együtt. Elolvashatod.

Cirmi palacsintát süt

- Csakhogy végre megjöttél! - e szavakkal fogadott Cirmi, amint átléptem a küszöböt. - Már azt hittem, hogy üresen esszük meg a palacsintát.

- Egy csöppet se türelmetlenkedj, Cirmi! Olyan gyorsan fogok dolgozni, hogy mire a barátaink megjönnek, az összes palacsinta az ebédlőasztalon fog illatozni. Neked pedig én fogom felszolgálni az első palacsintát, ünnepélyesen.

- Hogyan?

- Ünnepélyesen, vagyis dupla töltelekkel. Megérdemled, hiszen nem könnyű ilyen sok palacsintát kisütni.

Cirmi nem szólt semmit, de látszott rajta, hogy meghatódott. Amikor az utolsó palacsintát is kisütötte, kényelmesen elhelyezkedett a kedvenc hintaszékében.

- Hozhatom a palacsintát? - kérdeztem, s Cirmi beleegyezően bólintott. Öröm volt nézni, olyan jóízűen falatozott, s mire a tányérjáról eltűnt az utolsó falat is, megérkezett Kisbodri és Szöcske, s utánuk hamarosan megjött Süni is.

Hogy az a rengeteg palacsinta pillanatok alatt elfogyott, azon nem kell csodálkozni, hiszen a kerekdombi szakácsverseny győztese, Cirmi sütötte.

Süni levelet kapott

Ma reggel nagyon korán felébredtem, pedig nem is húztam fel a csörgőórám. Úgy terveztem, hogy kiülök a lugasba, és írni

fogom a naplómát. Törtem is a fejem erősen, hogy eszembe jussanak azok a fontos események amiket okvetlen

le kell jegyeznem. Ám alig írtam egy-két mondatot, amikor váratlanul betoppant Kisbodri.

- Szervusz, Hápi! Képzeld, Süni levelet kapott, s elvitte Cirminnek megmutatni. Ott van Szöcske is, már csak te hiányzol. Hápi, lehetséges, hogy ismét utazunk! - ujjongott Kisbodri.

- Miféle levelet, és hová utazunk? - kérdeztem, de már Kisbodri sehhol sem volt, csak az ajtócsapódás jelezte, hogy itt járt.

Kitől kaphatott levelet Süni? - töprengtem. - Az biztos, hogy én nem írtam neki, mert ha szeretnék vele közölni valamit, akkor csak átugrom hozzá, hiszen itt lakik tőlem pár lépésre. Bár tegnap nem találkoztunk, mert madárlesen voltam a Galgahévízi Lápréten. Még szerencse, hogy volt nálam távcső, s így jól megfigyelhettem egy mezei poszátát, és egy csilpcsalpfüzikét. A barátaimnak vázlatot is készítettem róluk egy rajzlapra. A lap szélét pedig a Láprét különlegesen szép növényeivel díszítettem. Bár a buglyos szegfűt nem sikerült szépen lerajzolnom, de a vitézkosbor és a kékperje hibátlan lett. Nem is tudtam eldönteni, hogy melyik a szebb, az-e amit a rajzlapomon látok, vagy amit a Galgahévízi Láprét nevelget.

A rajzlapot gondosan összehajtogattam, de nem szántam levélnek, habár postára adhattam volna. Hazafelé, amikor a hévízgyörki postakanyarhoz értem, gondoltam is rá, de végül úgy döntöttem, hogy inkább személyesen adom oda Süninek. Így, hát azt a levelet más írta. De ki? Azt hiszem teljesen mindegy, az a fő, hogy ismét utazunk. Félbehagytam a naplóírást, a biztonság kedvéért magamhoz vettem a napokban vásárolt térképet, és futottam Cirmihez. A barátaim a teraszon ültek a kerek asztal mellett, és Cirmi utánozhatatlan számócateáját kortyolgatták. Már a kapuban éreztem a tea finom illatát.

- Szervusz, Hápi! Csakhogy itt vagy - üdvözölt Cirmi - gyere ülj le!

Leültem. Jóleső érzés járt át, ugyanis az asztalon öt teríték volt, tehát a barátaim vártak rám. S miközben Cirmi tele öntötte a csészémet a finom illatos teával, azon sopánkodott, hogy Süni már egy órája a levelet tanulmányozza, de sehogyan sem boldogul vele.

- Egyelőre csak annyit tudok, hogy a levél a Háromszög-szigetről érkezett - szolt közbe Süni.

- A Háromszög-szigetről? Az lehetetlen, az egy lakatlan sziget.

- Pedig így van - mondta Süni határozottan.

- Hogy jutottál ehhez a levélhez?

- Ma reggel hozta a postás. Azt mondta, hogy bár nincs rajta címzés, de biztos nekem szól, mert, hogy olyan világjáró vagyok. Neki pedig egy tengerész adta, aki arra kérte, hogy úgy vigyázzon erre a levélre, mint a legdrágább kincsre, mert ezt nem postakocsi hozta, hanem palackban érkezett. A postás elmenőben még visszaszolt, hogy véleménye szerint a tengerész csak tréfált, és, hogy legyen nyugodt a levél biztosan nekem szól. Hát így került hozzám ez a küldemény - mondta befejezésül Süni, s azzal az asztalra tette a sok hajtogatástól kissé összegyűrődött levelet.

A levél - amit színes ceruzával írt feladója - így nézett ki :

Kedves

*A hajó elso vihar szél
a*

most egy szigeten

mind a három

oldala

gye

és vi haza

Kér siess!

- Így most már érthető - mondtam, miközben alaposan szemügyre vettem a szóban forgó levelet, amelynek csak töredéke volt olvasható, bizonyára a többit elmosta az üvegbe beszivárgott tengervíz. - Bár a Háromszög-sziget, amint mondtam lakatlan, de azért egy hajótörött még tanyát üthet rajta.

- És annak a hajótöröttnek a palackba zárt üzenetét hozta el Süninek a postás - vontala le a tanulságot Kisbodri.

Ettől a különleges eseménytől lázba jöttünk. Elhatároztuk, hogy elmegyünk arra a lakatlan szigetre, és megnézzük, hogy ki lakik ott. Mi majd szépen elmagyarázzuk neki, hogy a lakatlan szigeten nem illik lakni.

Polgár Jutka

Kétszer egy százalék

Kedves Barátunk !

A Társulat Elnöksége köszönetet mond mindazoknak, akik az elmúlt évben jövedelemadójuk 1%-ának kedvezményezettjeként a HBT-t jelölték meg. Ez évben is jövedelemadójuk kétszer egy százalékát lehet lelkiismeretük szerint az arra jogosultaknak juttatni. A társadalmi szervek, támogatásánál kérjük megjelölni a HBT-t.

a kedvezményezett neve :

Helytörténeti Baráti Társulat

a kedvezményezett adószáma:

19181943-1-13

a kedvezményezett neve:

Magyar Katolikus Egyház

kedvezményezett technikai száma:

0011

Camino – az út

Érzés, ami könnyeket csal a szemembe

VII. rész

Úton San Bol felé

6. 45-kor indulok. Végtelen fennsík, búzamezők, kelő nap, később meleg. Most minden településen lepihenek. Egy bárban kávé és bocadillost kérek. Csak kávé van, de a hölgy annyi kis teasüteményt hoz ki nekem ingyen, hogy teljesen megreggelizem belőle. (A bár neve: Angel...) Azután elköszönök és magyarul is minden jót kívánok neki és családjának. Nem érti, de kedvesen mondom, így sejtheti, érezheti. Ez Poblacion de Camposban történt. Revenga de Camposnál forrásvizet veszek a San Miguel (Szent Mihály) forrásból. A Caminótól mintegy 200 méterre lévő kis forrásvizet a fű magasságából ítélve nem sokan keresik fel. Igaz, itt a falu, van bár. Érdekes... Megint eszembe jut San Bol és az, hogy nem a világtól elvonultan-elvonulva, hanem a hétköznapi életben kell helytállni.

Mécs László: Tertullianus éneke

*A mélyből kezdje, ki a magasba készül.
Poklokat járt meg minden megfeszített.
Ki porba hullt, mert mindent elveszített,
rabszolgasorsát állja meg vitézül.
A mélyből kezdje, ki a magasba készül.*

*Vizek, vulkántüzek a mélyben feszülnek:
így nő a tenger, csúcsa hegytarajnak.
Minden vetés sötétből, sárból sarjad.
Ősztől készül az aratási ünnep.
Vizek, vulkántüzek mélyben feszülnek.*

*Testvér, tudom, hogy templom dőlt itt romba:
íz Istened keresztre feszítették.
Lopd el magadnak szent, felnégyelt testét:
lelked legmélyén ott a katakombában,
ott rejtse el, bár a templomod dőlt romba.*

*Ha Cézárt látod diadalszekéren,
teli torokkal ordítsd a vivátot,
a te vivátod úgyis mindig átok!
A te jövőd csírázik már a mélyben,
Míg Cézárt látod diadalszekéren.*

*Nappal tömjént gyújts pogány isteneknek,
légy katona, rabszolga, hivatalnok.
Egyszer megunják az élet-malmok
a bánat-örlést, míg mások nevetnek.
Nappal tömjént gyújts pogány isteneknek.*

*Katakombádba menj le éjszakára!
A holtak várnak, kik közt nincs hamis szent,
igézd, éleszd, imádd az igaz Istent.
Erőket rejt a szenvedések vára!
Katakombádba menj le éjszakára.*

*Fölpattant, nagy szeméttől a halottnak
egyszer ragyogni kezd a katakomba.
Cézár befulladás trágár vigalomba,
s új zsoldárok, új dómok tornyosodnak
fölpattant nagy szeméttől a halottnak...*

Villalcazar de Sirgában betérek a Santa Maria la Blanca templomba. Újból leülök. Rabul ejt a hely varázsa. Lágy gregorián dallamokra épülő újabb stílusú egyházi zenét hallok. Jó itt! Nagyon jó itt. Megint átjár az a különös érzés, ami könnyeket csal a szemembe. Szeretet és hála... Imádkozom. Szeretném, ha megoldanám életfeladatam.

Mécs László: Te gondolkozzál bennem
Istenem (részlet)

*Vedd vissza véstelt szabadságomat
s Te gondolkozzál bennem Istenem:
legyek szabályos, mint kristályaid,
alkossak, gyűjtsek mint méheid,
legyek szívárvány, melynek harmat-lelkén
a hit kristálylik, mint jég a vízben
s delejtűs fecske-szívvvel Rád találjak!*

Imádkozom... Elképzelem, amint játékosan feldobok a levegőbe egy eurót, megpörgetem, majd a perselybe rakom... Ám ekkor egy holló száll alá és elrepül a pénzzel, de nem viszi el. Csőréből felém hullajtja, de nem pénzként, hanem fényként

áramlik a kezembe, számba, orromba... Lábam többszörösen gyorsabb mint szokott, így viszonylag korán megérkezem úti célomhoz.

A zarándokszállás megtelt. Ezt tudatom egy kérdőn felém nézegető zarándokkal is. Együtt megyünk tovább. Útba ejtünk egy hotelét. Nagyon nem akarok itt megszállni, de mégis megteszem. Nem bánom meg. A hotelben spanyolul és angolul beszélnek. Mi franciául (mivel a zarándok francia), magyarul, és egy kicsit németül. Rendbe teszem magam, kicsit mosok, majd lepihenek.

Próbálok neki beszélni a premontreiekről, akik a XII. században jöttek Magyarországra. Van nála egy térkép, ez megkönnyíti a párbeszédet. Elmondja hogy ő gyalog jött Franciaországból, Bretagneból. Szép. Nagyon segítőkész, én is próbálok vele minél segítőkészebb lenni. Az úton idefelé, amikor a templomból kijöttem, eszembe jutott hogy mi a címe annak a könyvnek, amit olvasok. Pontosabban átéreztem a címet, hiszen eddig is tudtam: Isten felé – Kempis Tamás.

Sahagunba érek. (39,5 kilométer.)A lábam szinte magától visz úti célom felé. Mindenhol újra kedves emberek.

6. 15-kor indulok. A 17 kilométeres első szakasz felénél megállok, és a mezőn reggelizek. Direkt kerülöm a bárokat.

Sokkal természetesebb és jobb így. Jobban esik a reggeli, és biztos jobban is hasznosul. Az úton elhagy egy fiatal pár. Egy szőke fiú, és egy hosszú hajú fekete lány. Túl gyorsan mennek, nem fogják bírni. Találkozom a franciával (Gerard) akivel együtt szálltunk meg a hotelben. Ő azzal a japánnal jön, aki mellett mindig elhaladok már két napja.

Közben a fiatal pár megáll, és lemaradnak. Nemsokára találkozom velük Lédigosban egy bárban, ahol Capuccinót iszok. El is haladnának, de meglátom a lányt, találkozik a tekintetünk. Pár perc múlva a bárban van a lány, majd egy kis csapat kanadai. A lány megpróbál ismerkedni. Szép, kedves. Mennem kell, mert az én szívem foglalt. Nem akarok semmibe se bonyolódni. Pedig lehetne. Aztán bejön egy néni az ajtón. Temperamentumosan, gyorsan beszél spanyolul. Furcsamód értem. A bár tulajdonosnőjét keresi, mert a bár albergue is, és már több zarándok szeretne megszállni.

Megmutatom merre ment ki a hölgy, illetve mikor. A néninél fehér vad-margaréta van. Mutatja nekem, én megszagolom. Jó illata van. Kedvesen nekem adja. Én hálából megölelem. Homlokom a homlokához tolom. Ő nem érti mit csinálok, pusztit akar adni. Mindegy...

A bárban lévő szőke kanadai fiú (a fekete hajú lánynak inkább a testvére) meglepődve nevet. Újra bejön a kanadai lány. Túlságosan figyel rám. Mennem kell...

Vár az út, várnak rám. Jó érzéssel megyek el, duplán jó érzéssel. Kezemben az egy tövön nyolcvirágú margarétaszál, szívemben hála, jóézés, szeretet. Másodsorban az is jóézés, hogy tisztában vagyok a lehetőségeimmel. Tudom, hogy van otthon egy kedvesem, akit valóban szeretek. Ez egy igen stabil jóézés. Úgy érzem nem tud semmi, senki megingatni. Óriási erőt kapok az útra. (Mintha dupla próbát álltam volna ki: elfogadtam amit kell hálásan, és nem fogadtam el amit nem kell, kedvesen.) Most pont a szállásom előtt írok. A szállást egy régi templomból alakították

ki. A fejem fölé, a téglák közé galamb bújik be. Érdekes...

Moratinosba érve érdekes halomba épített pincéket fényképezek. Biztos jól be lehet rendezve, mert tv-antenna is kilóg a tetejéből. Az utcán négy-öt fiatal, akik éppen az asztalnál ebédhez készülődnek. Eszembe jut San Bol. A szabadság, jóézés újra átjár, ami találkozik az ő közvetlenségükkel, mert borral kínálnak. Visszautasítom őket és hosszasan, szinte szuggesztíven nézve, minden jót kívánok nekik. (Az egyik lány csalódottan néz rám, és utánam.) Úgy látszik ez egy kicsit a kísértések napja. A szívem azonban a helyén van, illetve a lábamban, mert csak megyek és megyek. Nem nagyon fényképezek, mert mindenhol búzamezők. Egy-két virágos képet azért készítek. Sőt egy madárkát is sikerül „elcsípni”. Ez a szürkésbarna, bóbitás madár állandóan átszaladgált előttem. Most fénykép is lett belőle.

Sahagun szélénél egy régi templomromhoz érek, amely pihenőhely is. Megpihenek. A templom előtt varjűfélék kárognak, vagy inkább furcsa hangokat hallatnak. Remélem előbb-utóbb megértem a spanyol varjűféléket...

Elfoglalom a szállást. Ezután elmegyek ebédelni is. Egy kutya is csatlakozik az asztaltársaságomhoz. Beszélgetek vele, majd hallal kínálok. Lehet, hogy hülyének néznek, de nem vagyok az. Eszembe jut az idegen asszony példázata a Bibliából! Később múzeumba megyek, sőt egy templomot is kinyitnak nekem, amiről az információkat két magyar gépjárműves zarándoktól tudok meg. Közben megkerül az elveszett telefonom. Na rendbe szedem magam, aztán alszom! Még annyi hogy az úton találtam egy sérült lepkét. Beleraktam a fűbe. Később rengeteg lepkével találkozom. Micsoda színpompa, milyen változatosság. Gyönyörűek. Amerre elhaladok, gyíkok ugrálnak előlem. Jóval nagyobbak, mint otthon nálunk. Most már tényleg jó éjt!

Kaló István

TÁJÉKOZTATÓ